KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/907,

1. juuni 2022,

taotluse kohta registreerida Euroopa kodanikualgatus „Väärt rõivad, õiglane tasu“ (Good Clothes, Fair Pay) kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/788

(Ainult ingliskeelne tekst on autentne)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrust (EL) 2019/788 Euroopa kodanikualgatuse kohta, ([1]) eriti selle artikli 6 lõikeid 2 ja 3,

ning arvestades järgmist:

(1) 4. aprillil 2022 esitati komisjonile taotlus registreerida Euroopa kodanikualgatus „Väärt rõivad, õiglane tasu“ (Good Clothes, Fair Pay).

(2) Korraldajate sõnul on algatuse eesmärk kutsuda komisjoni üles esitama õigusakti ettepanekut, et nõuda rõiva- ja jalatsisektoris tegutsevatelt ettevõtjatelt hoolsuskohustuse täitmist oma tarneahelas seoses äraelamist võimaldava töötasuga, saavutamaks järgmised eesmärgid: a) täiendada ning arendada edasi ELi äriühingute kestliku üldjuhtimise raamistikku ja ELi piisava miinimumpalga direktiivi; b) nõuda, et ettevõtjad tuvastaksid, ennetaksid ja leevendaksid kahjulikku mõju, mis avaldub inimõigusele saada äraelamist võimaldavat töötasu, ühinemisvabadusele ja kollektiivläbirääkimiste õigusele; c) vähendada vaesust liidus ja kogu maailmas, pöörates erilist tähelepanu naiste, rändajate ja ebakindlate lepingutega töötajate olukorrale ning vajadusele võidelda lapstööjõu kasutamise vastu; d) keelustada ebaausad kaubandustavad, mis põhjustavad või soodustavad tegelikku või võimalikku kahju rõiva- ja jalatsisektori töötajatele, ning edendada õiglasi ostutavasid; e) näha tarbijatele ette õigus saada teavet rõiva- ja jalatsisektori ettevõtjate kohta; f) suurendada rõiva- ja jalatsisektoris tegutsevate ettevõtjate läbipaistvust ja vastutust.

(3) Algatuse lisas on selle sisu, eesmärke ja tausta üksikasjalikumalt kirjeldatud. Korraldajad väidavad, et paljudes liikmesriikides moodustab seadusjärgne miinimumpalk ainult väikese osa äraelamist võimaldavast palgast ning et suuremates väljaspool liitu rõivaid tootvates riikides on seadusjärgne miinimumpalk keskmiselt alla 50 % sellest, mida on vaja inimväärseks äraelamiseks. Sellega seoses viidatakse inimõiguste ülddeklaratsioonile ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklile 7, kus on sätestatud õigus saada töötasu, mis tagaks töötajatele ja nende perekondadele vähemalt inimväärse äraelamise. Korraldajad väidavad, et kui tegeleda äraelamist võimaldava töötasuga rõiva- ja jalatsisektoris, aitaks see saavutada selliseid kestliku arengu tegevuskava 2030 ([2]) eesmärke nagu vaesuse kaotamine, sooline võrdõiguslikkus, inimväärne töö ning kestlik tootmine ja tarbimine. Korraldajad rõhutavad ka seda, et madalad palgad on lapstööjõu kasutamise üks peamisi tegureid ning selle probleemiga tegelemine on kooskõlas komisjoni võetud kohustusega tegutseda lapstööjõu kasutamise lõpetamise nimel, mis komisjoni enda sõnul peaks olema kõigi asjaomaste poliitikavaldkondade prioriteetide hulgas. Asjaomastelt ettevõtjatelt tuleks nõuda, et nad jälgiksid hoolsuskohustuse menetluse raames võetud leevendusmeetmete edenemist ja annaksid sellest teada. Korraldajad märgivad, et komisjon võiks soovitada äraelamist võimaldava töötasu kindlaksmääramiseks asjakohaseid ja õiguspäraseid meetodeid, mida saaks seejärel sektori palgaläbirääkimistel arvesse võtta. Korraldajad kutsuvad üles võtma vastu ka õigusakte, et võidelda ebaausate kaubandustavade vastu selles sektoris, tuginedes Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2019/633 ([3]).

([1]) ELT L 130, 17.5.2019, lk 55.

([2]) ÜRO Peaassamblee resolutsioon 70/1 *„Muudame oma maailma: säästva arengu tegevuskava aastani 2030*, A/RES/70/1 (25. september 2015).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/633, mis käsitleb põllumajandustoodete ja toiduainete tarneahelas ettevõtjatevahelistes suhetes esinevaid ebaausaid kaubandustavasid (ELT L 111, 25.4.2019, lk 59).

(4) Lisas kutsuvad korraldajad üles suurendama ka sektori läbipaistvust, kohustades ettevõtjaid avaldama teatavat tootmisteavet oma tarneahelate kohta ning andes tarbijatele õiguse saada teavet palgatingimuste ja ebakindlate lepingute tegeliku või võimaliku kahjuliku mõju kohta. Korraldajad on esitanud oma algatust toetava direktiivi ettepaneku eelnõu, mis sisaldab mitmesuguseid meetmeid kõnealuste eesmärkide saavutamiseks.

(5) Kooskõlas algatuse eesmärkidega on komisjonil õigus esitada õigusakti ettepanek, millega nõutaks rõiva- ja jalatsisektoris tegutsevatelt ettevõtjatelt hoolsuskohustuse täitmist äraelamist võimaldava töötasu maksmiseks oma tarneahelas vastavalt aluslepingu artiklitele 50 ja 114.

(6) Sel põhjusel ei jää algatuse ükski osa ilmselgelt väljapoole komisjoni pädevust esitada aluslepingute rakendamiseks liidu õigusaktide ettepanekuid.

(7) See järeldus ei mõjuta hinnangut sellele, kas käesoleval juhul on täidetud konkreetsed faktilised ja sisulised tingimused, sealhulgas järgitud proportsionaalsuse ja subsidiaarsuse põhimõtet ja põhiõigusi, et komisjon saaks selles küsimuses edasi tegutseda.

(8) Korraldajate rühm on esitanud asjakohased tõendid selle kohta, et rühm vastab määruse (EL) 2019/788 artikli 5 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele, ning on määranud kooskõlas määruse artikli 5 lõike 3 esimese lõiguga kindlaks kontaktisikud.

(9) Kavandatav algatus ei ole ilmselgelt ebaõiglane, põhjendamatu, pahatahtlik ega vastuolus Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud liidu väärtuste ja Euroopa Liidu põhiõiguste hartas sätestatud õigustega.

(10) Seepärast tuleks algatus „Väärt rõivad, õiglane tasu“ registreerida.

(11) Järeldus, et määruse (EL) 2019/788 artikli 6 lõike 3 kohased registreerimistingimused on täidetud, ei tähenda, et komisjon oleks kontrollinud algatuse tekstis esitatud fakte; faktide õigsuse eest vastutab algatuse korraldajate rühm. Algatuse sisu väljendab üksnes korraldajate rühma seisukohti ning seda ei saa mingil juhul käsitada komisjoni seisukohana,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa kodanikualgatus „Väärt rõivad, õiglane tasu“ (Good Clothes, Fair Pay) registreeritakse.

Artikkel 2

Käesolev otsus on adresseeritud kodanikualgatuse „Väärt rõivad, õiglane tasu“ korraldajate rühmale, keda esindavad kontaktisikutena Maeve Galvin ja Kirsten Kossen.

Brüssel, 1. juuni 2022

Komisjoni nimel
asepresident
Věra JOUROVÁ